

Motion till riksdagen 2012/13: MJ311

av **Anton Abele (M)**

Ett reformerat strandskydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar i strandskyddet.

Motivering

Det allmänna strandskyddet har funnits sedan 1952 för att säkra allmänhetens tillgång till strandområden och för att värna den biologiska mångfalden. Dagens situation innebär att det finns ett allmänt strandskyddat område som innefattar land- och vattenområden 100 meter från strandlinjen. Länsstyrelserna har dessutom möjlighet att utöka detta område upp till 300 meter, vilket har skett i vissa delar av vårt land.

Inom ett strandskyddsområde får till exempel inte nya byggnader uppföras eller ändras så att de får nya syften, inga andra anläggningar eller anordningar utföras som hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt eller som väsentligen förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter, eller andra åtgärder vidtas som väsentligen förändrar livsvillkoren för djur- och växtarter.

Det har väckts mycket debatt kring de allt hårdare strandskyddsreglerna de senaste åren. Den 1 juli 2009 justerades strandskyddslagen dels för att ytterligare förstärka strandskyddet i områden där detta var relevant av särskilda skäl, dels för att förenkla och göra det möjligt att bebygga i områden där exploatering är möjlig på grund av den stora tillgången på obebyggda och orörda strand- och naturområden.

Tyvärr innebar 2009 års förändring av strandskyddslagen att privata markägare numera fått det allt svårare att förändra sitt boende. På grund av de hårdare strandskyddsreglerna får t.ex. inte privata ägare ge ett område ett intryck av att vara privat om det inte tidigare har varit privat. Det är få som

Fel! Okänt namn på

känner till denna tillämpning av reglerna men det har drabbat alla som sedan 2009 velat göra något på sin mark.

Med äganderätten till fast egendom inom strandskyddsområde följer i de flesta fall inga givna rättigheter utan främst skyldigheter. Undantaget är mark som är planlagd före 1975 eller där bostadshuset ligger 10–20 meter från strandlinjen – där och endast där kan ägaren be obehöriga att inte vistas.

Utan domstolsprocesser och dispensförändringar får endast mycket små förändringar göras på privat mark om den är ”ianspråktagen”, dvs. bebyggd. 2009 års lagstiftning innebär t.ex. att det inte är möjligt att få strandskyddsdispens samt bygglov för enstaka en- eller tvåbostadshus om det är avskilt från ett befintligt bostadshus eller om det uppförs på tidigare obebyggd mark som inte är avskilt från stranden genom en större väg.

På en obebyggd tomt finns ingen tomtplats, vilket innebär att i princip får inget ändras på fastigheten. För den som idag äger en obebyggd fastighet inom strandskyddat område innebär dagens regler att det är och ska vara i princip omöjligt att få en beviljad strandskyddsdispens samt bygglov för bebyggelse. Genomgångar av beviljade strandskyddsdispenser i landet visar att i de allra flesta fall kan ingen av de nedanstående sex särskilda skäl som krävs för att få en beviljad strandskyddsdispens hävdas när fastigheten är obebyggd.

- ? Redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
- ? Genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen.
- ? Behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området
- ? Behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området.
- ? Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.
- ? Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Det är mycket vi har strandskyddet att tacka för men i och med de allt hårdare reglerna har i praktiken privat mark blivit förstatligad upp till 100 meter och i vissa fall upp till 300 meter från strandlinjen i stora delar av vårt land.

Mot bakgrund av det som angivits i motionen innebär dock dagens strandskyddslag att utveckling och bebyggelse i områden i närheten av vattenområden kraftigt begränsats i en utsträckning som inte var tänkt från början. Därför bör följande förändringar ses över.

- ? Det generella strandskyddet ändras till 50 meter från stranden.
- ? Särskilda prövningar för obebyggda tomter så att det finns möjlighet att få strandskyddsdispens i områden där det är lämpligt och trots att fastigheten inte är ”ianspråktagen”.
- ? Återinföra begreppet ”lucktomter”.

I strandskyddslagen före 2009 fanns begreppet lucktomt med som en möjlighet för att kunna bevilja dispens från strandskyddet. En s.k. lucktomt är en mindre fastighet eller ett mindre markområde (skifte), som saknar huvud-

Fel! Okänt namn på

byggnad, och som ligger mellan andra av bebyggelse ianspråkta mindre fastigheter eller markområden.

Om tomten uppenbart förlorat sin betydelse för allmänheten, även för de boende i området, och om dess biologiska värden är av mindre betydelse kunde man med tidigare lagstiftning ge dispens för uppförande av en byggnad eller anläggning. Denna mycket viktiga möjlighet är numera borttagen. Man bör därför se över möjligheterna för nya särskilda skäl för strandskyddsdispens, enligt nedan.

- ? Den obebyggda fastigheten ligger inom samlad bebyggelse.
- ? Behovet av bostäder i området är mycket stort.
- ? Terräng eller växtlighet gör platsen oattraktiv och ointressant för bad och friluftsliv.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag att riksdagen bör tillkännage för regeringen att se över möjligheterna att åter göra det möjligt att bebygga i nuvarande strandskyddade områden.

Stockholm den 28 september 2012

Anton Abele (M)